Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a zecea)

7 martie 2018*

„Trimitere preliminară – Securitate socială – Alocație de maternitate – Calcularea cuantumului pe baza veniturilor persoanei asigurate dintr-o perioadă de referință de 12 luni – Persoană care a fost în această perioadă în serviciul unei instituții a Uniunii Europene – Reglementare națională care prevede stabilirea cuantumului în cauză la 70 % din baza de contribuție medie la asigurare – Restricție privind libera circulație a lucrătorilor – Principiul cooperării loiale”

În cauza C-651/16,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Augstākā tiesa (Curtea Supremă, Letonia), prin decizia din 9 decembrie 2016, primită de Curte la 19 decembrie 2016, în procedura

DW

împotriva

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra,

CURTEA (Camera a zecea),

compusă din domnul E. Levits, președinte de cameră, și domnii A. Borg Barthet și F. Biltgen (raportor), judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru DW, de ea însăși;

– pentru guvernul leton, de I. Kucina și de A. Bogdanova, în calitate de agenți;

– pentru guvernul eston, de N. Grünberg, în calitate de agent;

– pentru Comisia Europeană, de I. Naglis și de M. Kellerbauer, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

* Limba de procedură: letona.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 45 TFUE, precum și a articolului 4 alineatul (3) TUE.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între DW, pe de o parte, și Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (Agenția Națională de Securitate Socială, Letonia), pe de altă parte, în legătură cu stabilirea cuantumului alocației de maternitate care trebuie să îi fie acordată.

Cadrul juridic

3 Articolul 31 din Likums „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu" (Legea privind asigurările de maternitate și de sănătate, *Latvijas Vēstnesis*, 1995, nr. 182, p. 465) prevede la alineatele 1, 6 și 7:

„(1) Pentru calcularea unei prestații de securitate socială de stat, baza de contribuție medie se stabilește în funcție de baza de contribuție a persoanei asigurate pe o perioadă de 12 luni calendaristice, care se încheie cu două luni calendaristice înainte de luna în care se produce evenimentul asigurat […]

[…]

(6) În cazul în care, într-o parte din perioada luată în considerare pentru calcularea bazei de contribuție medii prevăzute la alineatul 1 […], persoana asigurată nu a fost înregistrată drept contribuabil la securitatea socială de stat sau se afla în concediu fără plată, […] baza de contribuție medie aferentă acestei părți a perioadei, precum și acelei părți a perioadei în care nu există o bază de contribuție ca urmare a faptului că persoana respectivă se afla în concediu fără plată, cu excepția perioadei în care se afla în concediu fără plată pentru îngrijirea copilului, se stabilește la 70 % din valoarea bazei de contribuție medii lunare stabilite în stat.

(7) În cazul în care, într-o parte din perioada luată în considerare pentru a stabili baza de contribuție medie la asigurare menționată la alineatul 1 […], persoana asigurată nu a avut o bază de contribuție medie la asigurare din cauza unei incapacități de muncă, a unui concediu pentru sarcină și de maternitate, a unui concediu de paternitate, a unui concediu fără plată pentru îngrijirea copilului sau a unui concediu pentru creșterea copilului, baza de contribuție medie la asigurare este egală cu cea din perioada de referință din care se deduc zilele de incapacitate temporară de muncă, de concediu pentru sarcină sau de maternitate, de concediu de paternitate, de concediu fără plată pentru îngrijirea copilului și de concediu pentru creșterea copilului."

4 Potrivit articolului 7 din Ministru Kabineta noteikumi Nr. 270 „Vidējās apdrošināšanas iemaksu algas aprēķināšanas kārtība un valsts sociālās apdrošināšanas pabalstu piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība" (Decretul nr. 270 al Consiliului de Miniștri privind modalitățile de calcul al bazei de contribuție medii la asigurare și modalitățile de acordare, de calcul și de plată a prestațiilor de securitate socială naționale) din 27 iulie 1998 (*Latvijas Vēstnesis*, 1998, nr. 223/224, p. 1284):

„7. Pentru a calcula baza de contribuție medie la asigurare a unui lucrător salariat, se include în baza de contribuție la asigurare totalitatea bazei de contribuție la asigurare pe care lucrătorul salariat a obținut-o în perioada prevăzută la articolul 31 alineatul 1 din Legea privind asigurările de maternitate și de sănătate:

7.1. în calitate de lucrător salariat

7.1.1. la un angajator cu care, la momentul producerii evenimentului asigurat, salariatul se afla într-unul din raporturile juridice prevăzute la articolul 1 alineatul 2 din Legea privind securitatea socială care servesc drept temei pentru obținerea unei baze de contribuție."

5 Articolul 8 din decretul menționat prevede:

„În toate situațiile prevăzute la articolul 7 din prezentul decret, pentru acordarea prestațiilor de securitate socială de stat, baza de contribuție medie se calculează în conformitate cu următoarea formulă:

Vd = (A1 + A2 ... + A12): D, unde

Vd = baza de contribuție medie pe zi calendaristică de asigurare […]

A1, A2 ... = valoarea bazei de contribuție obținute ca venit din muncă în luna aferentă din perioada de 12 luni prevăzută la articolul 31 alineatul 1 din Legea privind asigurările de maternitate și de sănătate, calculată fără a se lua în considerare sporurile, bonificațiile, prestațiile și alte remunerații plătite de angajator lucrătorului în conformitate cu clauzele stabilite în convenția colectivă sau în contractul de muncă în perioada în care acesta se află în situație de incapacitate temporară de muncă sau în concediu pentru sarcină sau de maternitate, în concediu pentru creșterea copilului sau în concediu fără plată pentru îngrijirea copilului;

D = numărul de zile calendaristice din perioada prevăzută la articolul 31 alineatul 1 din Legea privind asigurările de maternitate și de sănătate, cu excepția zilelor calendaristice nelucrate ca urmare a unei situații de incapacitate temporară de muncă în care lucrătorul primește o prestație, a unei situații de concediu pentru sarcină sau de maternitate, de concediu de paternitate, de concediu fără plată pentru îngrijirea copilului sau de concediu pentru creșterea copilului."

Litigiul principal și întrebarea preliminară

6 La 2 ianuarie 2014, DW a solicitat Agenției Naționale de Securitate Socială acordarea unei alocații de maternitate pe durata concediului său pentru sarcină. La 2 aprilie 2014, ea a solicitat de asemenea beneficiul acestei alocații pe durata concediului său de maternitate.

7 Agenția Națională de Securitate Socială a acordat alocația menționată pentru perioadele cuprinse între 2 ianuarie și 12 martie 2014 și, respectiv, între 13 martie și 21 mai 2014. Alocația de maternitate a fost stabilită la 80 % din baza de contribuție medie calculată pe zi calendaristică, determinată în funcție de veniturile obținute de DW în perioada de 12 luni calendaristice cuprinsă între 1 noiembrie 2012 și 31 octombrie 2013 și de numărul de zile calendaristice din această perioadă. Având în vedere că, în perioada de referință de 12 luni, DW a lucrat timp de 11 luni pentru o instituție a Uniunii Europene și că ea nu a fost, așadar, înregistrată în calitate de lucrătoare salariată în Letonia, Agenția Națională de Securitate Socială a stabilit, în conformitate cu articolul 31 alineatul 6 din Legea privind asigurările de maternitate și de sănătate, baza de contribuție pentru fiecare dintre aceste luni la 70 % din baza de contribuție medie stabilită în statul membru respectiv, și anume 395,70 euro. În schimb, pentru luna în care DW era înregistrată ca lucrătoare salariată și a plătit contribuții în Letonia, a fost luată în considerare baza de contribuție medie efectivă din această lună, și anume 1 849,73 euro.

8 DW a formulat în fața administratīvā rajona tiesa (Tribunalul Administrativ Districtual, Letonia) o cerere prin care solicita efectuarea unui nou calcul al cuantumului alocației sale. Această instanță a admis cererea întemeindu-se atât pe dispozițiile din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO 2004, L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82, rectificare în JO 2016, L 296, p. 25), cât și pe cele din Tratatul FUE referitoare la libera circulație a lucrătorilor.

9 Apelul formulat de Agenția Națională de Securitate Socială a fost admis de Administratīvā apgabaltiesa (Curtea Administrativă Regională, Letonia). Această instanță a considerat că Regulamentul nr. 883/2004, întrucât preconizează cumularea perioadelor realizate pentru dobândirea unui drept, nu este aplicabil în speță, având în vedere că dreptul leton nu impune, pentru acordarea dreptului la alocația de maternitate, nicio perioadă prealabilă de afiliere la securitatea socială letonă. Ea a dedus de aici că această alocație fusese calculată în mod corect exclusiv în lumina dreptului leton.

10 DW a formulat recurs împotriva acestei decizii la Augstākā tiesa (Curtea Supremă, Letonia), susținând că modalitățile de calcul al alocației menționate sunt contrare articolelor 45-48 TFUE și jurisprudenței Curții (Hotărârea din 16 februarie 2006, Öberg, C-185/04, EU:C:2006:107). Potrivit DW, este necesar, la calcularea prestației care trebuie acordată, să nu se țină seama de perioadele de asigurare realizate în cadrul instituțiilor Uniunii și să se adauge valoarea prestației la cea pe care ar fi primit-o dacă ar fi lucrat în Letonia în întreaga perioadă de referință. Această concluzie ar fi confirmată de obiectivul prestației în cauză, și anume valorizarea alocației de maternitate a persoanelor care au desfășurat o activitate salariată, asigurând în același timp un venit minim persoanelor fără loc de muncă.

11 La rândul său, Agenția Națională de Securitate Socială consideră că jurisprudența Curții referitoare la cumularea perioadelor de activitate în scopul stabilirii dreptului la alocații parentale nu este aplicabilă în ipoteza din speță, referitoare la calcularea cuantumului alocației de maternitate.

12 Instanța de trimitere are îndoieli cu privire la aspectul dacă dispozițiile din dreptul leton referitoare la calcularea cuantumului alocației de maternitate sunt conforme cu dreptul Uniunii. În această privință, ea constată că DW este dezavantajată după ce și-a exercitat libertatea de circulație plecând să lucreze pentru o instituție a Uniunii. Astfel, baza de contribuție medie reținută de dreptul leton pentru cele 11 luni în care DW a fost în serviciul unei instituții a Uniunii este în mod considerabil inferioară celei reținute pentru luna rămasă de muncă efectuată de DW în Letonia. Potrivit instanței de trimitere, metoda de calcul aplicată pentru stabilirea alocației de maternitate conduce, în realitate, la a face să depindă cuantumul acestei alocații de întinderea perioadei de activitate a lucrătorului respectiv în Letonia.

13 Instanța de trimitere amintește în acest context jurisprudența Curții în temeiul căreia o asemenea reglementare este susceptibilă să constituie o restricție privind libera circulație a lucrătorilor, interzisă de articolul 45 TFUE. Această reglementare nu poate fi admisă nici în lumina obligației de cooperare și de asistență loială care revine statelor membre și care își găsește expresia în obligația prevăzută la articolul 4 alineatul (3) TUE (Hotărârea din 16 decembrie 2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, punctele 45-48, Hotărârea din 16 februarie 2006, Öberg, C-185/04, EU:C:2006:107, punctele 16 și 17, precum și Hotărârea din 4 februarie 2015, Melchior, C-647/13, EU:C:2015:54, punctele 26 și 27).

14 În aceste condiții, Augstākā tiesa (Curtea Supremă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 4 alineatul (3) TUE și articolul 45 alineatele (1) și (2) TFUE trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări a unui stat membru precum cea din litigiul principal, care, pentru stabilirea cuantumului alocației de maternitate, nu exclude din perioada de 12 luni care trebuie avută în vedere pentru calcularea bazei de contribuție medii lunile în care persoana a lucrat într-o instituție a Uniunii Europene și a fost asigurată în cadrul sistemului comun de asigurări de sănătate al [Uniunii], ci, întrucât consideră că în perioada respectivă persoana nu a fost asigurată în Letonia, stabilește veniturile acesteia în funcție de baza de contribuție medie stabilită în acest stat, ceea ce poate să reducă în mod substanțial valoarea alocației de maternitate acordate, comparativ cu cea pe care ar fi putut să o primească dacă în perioada luată ca referință pentru efectuarea calculului nu ar fi lucrat în cadrul unei instituții a Uniunii […], ci ar fi fost angajată în Letonia?”

Cu privire la întrebarea preliminară

15 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 4 alineatul (3) TUE și articolul 45 TFUE trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care, pentru a stabili baza de contribuție medie la asigurare care servește la calcularea cuantumului alocației de maternitate, asimilează lunile din perioada de referință în care persoana respectivă a lucrat pentru o instituție a Uniunii și în care ea nu a fost afiliată la sistemul de securitate socială al acestui stat membru cu o perioadă de inactivitate și le aplică baza de contribuție medie stabilită în statul membru menționat, ceea ce are ca efect reducerea substanțială a cuantumului alocației de maternitate acordate acestei persoane față de cel la care ar fi avut dreptul dacă ar fi desfășurat o activitate profesională numai în acel stat membru.

16 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, deși statele membre păstrează competența de a-și organiza sistemele de securitate socială, stabilind printre altele condițiile de acordare a prestațiilor în materie de securitate socială, totuși, în exercitarea acestei competențe, trebuie să respecte dreptul Uniunii și în special dispozițiile tratatului referitoare la libera circulație a lucrătorilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 aprilie 2008, Gouvernement de la Communauté française și gouvernement wallon, C-212/06, EU:C:2008:178, punctul 43, Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Comisia/Cipru, C-515/14, EU:C:2016:30, punctul 38, precum și Hotărârea din 6 octombrie 2016, Adrien și alții, C-466/15, EU:C:2016:749, punctul 22).

17 Trebuie, prin urmare, să se verifice dacă dispozițiile tratatului referitoare la libera circulație a lucrătorilor sunt aplicabile într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal. Dacă aceasta este situația, va trebui să se stabilească, pe de o parte, dacă o reglementare națională precum cea în discuție în litigiul principal constituie un obstacol în calea liberei circulații a lucrătorilor și, pe de altă parte, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă acest obstacol este susceptibil să fie justificat în mod obiectiv.

18 În ceea ce privește, în primul rând, aplicabilitatea dispozițiilor tratatului referitoare la libera circulație a lucrătorilor, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, un resortisant al Uniunii, indiferent de locul său de reședință și de cetățenia sa, care se folosește de dreptul la libera circulație a lucrătorilor și care a exercitat o activitate profesională într-un alt stat membru decât cel din care este originar se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 45 TFUE (Hotărârea din 16 februarie 2006, Rockler, C-137/04, EU:C:2006:106, punctul 14, precum și Hotărârea din 16 februarie 2006, Öberg, C-185/04, EU:C:2006:107, punctul 11 și jurisprudența citată).

19 Pe de altă parte, un resortisant al Uniunii care lucrează într-un alt stat membru decât statul său de origine și care a acceptat un post într-o organizație internațională se încadrează de asemenea în domeniul de aplicare al acestei dispoziții (a se vedea în special în acest sens Hotărârea din 16 februarie 2006, Rockler, C-137/04, EU:C:2006:106, punctul 15, Hotărârea din 16 februarie 2006, Öberg, C-185/04, EU:C:2006:107, punctul 12 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 4 iulie 2013, Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, punctul 25). Astfel, un asemenea resortisant nu își pierde calitatea de lucrător în sensul articolului 45 TFUE pentru motivul că ocupă un post într-o organizație internațională (Hotărârea din 4 iulie 2013, Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, punctul 26).

20 Rezultă că situația DW se încadrează în domeniul de aplicare al articolului 45 TFUE.

21 În ceea ce privește, în al doilea rând, aspectul dacă aplicarea unei reglementări naționale precum cea în discuție în litigiul principal conduce la un obstacol în calea liberei circulații a lucrătorilor, trebuie amintit că ansamblul dispozițiilor tratatului referitoare la libera circulație a persoanelor urmărește facilitarea exercitării de activități profesionale de orice natură de către resortisanții Uniunii pe întreg teritoriul Uniunii și se opune măsurilor care i-ar putea defavoriza atunci când doresc să exercite o activitate economică pe teritoriul unui alt stat membru (Hotărârea din 16 februarie 2006, Rockler, C-137/04, EU:C:2006:106, punctul 17, Hotărârea din 16 februarie 2006, Öberg, C-185/04,

EU:C:2006:107, punctul 14 și jurisprudența citată, Hotărârea din 1 aprilie 2008, Gouvernement de la Communauté française și gouvernement wallon, C-212/06, EU:C:2008:178, punctul 44, precum și Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Comisia/Cipru, C-515/14, EU:C:2016:30, punctul 39).

22 Prin urmare, dispozițiile care împiedică sau descurajează un resortisant al unui stat membru să își părăsească statul de origine pentru a-și exercita dreptul de liberă circulație constituie obstacole în calea acestei libertăți, chiar dacă se aplică independent de cetățenia lucrătorilor în cauză (Hotărârea din 16 februarie 2006, Rockler, C-137/04, EU:C:2006:106, punctul 18, precum și Hotărârea din 16 februarie 2006, Öberg, C-185/04, EU:C:2006:107, punctul 15 și jurisprudența citată).

23 Astfel, articolul 45 TFUE are ca obiect în special să evite ca un lucrător care, exercitându-și dreptul de liberă circulație, a ocupat posturi în mai mult de un stat membru să fie tratat, fără o justificare obiectivă, mai defavorabil decât cel a cărui întreagă carieră s-a desfășurat într-un singur stat membru (a se vedea printre altele în acest sens Hotărârea din 7 martie 1991, Masgio, C-10/90, EU:C:1991:107, punctul 17, și Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Comisia/Cipru, C-515/14, EU:C:2016:30, punctul 42).

24 În speță, din dosarul prezentat Curții reiese că, în conformitate cu legislația națională aplicabilă, lucrătoarea care nu a fost înregistrată ca afiliată la securitatea socială națională în perioada de referință de 12 luni ca urmare a faptului că a lucrat în cadrul unei instituții a Uniunii este asimilată unei persoane fără activitate profesională și i se acordă o alocație de maternitate într-un cuantum minim, determinat pe baza contribuțiilor medii la asigurare stabilite în statul membru în cauză, în timp ce alocația de maternitate a lucrătoarei care și-a desfășurat întreaga carieră profesională în acest stat membru se stabilește pe baza contribuțiilor la asigurare plătite la sistemul național de securitate socială în perioada de referință.

25 Trebuie să se arate în această privință că, chiar dacă este adevărat că legislația națională aplicabilă nu supune, ca atare, acordarea dreptului la alocația de maternitate condiției de a fi fost afiliată la sistemul național de securitate socială în perioada de referință, nu este mai puțin adevărat că aplicarea modalităților de calcul al alocației în cauză conduce la un rezultat similar, având în vedere că cuantumul prestației acordate unei lucrătoare care a fost în serviciul unei instituții a Uniunii este substanțial inferior celui la care ar fi avut dreptul dacă ar fi lucrat pe teritoriul statului membru respectiv și ar fi contribuit la sistemul de securitate socială al acestuia.

26 Curtea a statuat de altfel că o reglementare națională care nu ia în considerare, pentru calcularea cuantumului alocațiilor parentale, perioadele de activitate realizate în temeiul sistemului comun de asigurări de sănătate al Uniunii este susceptibilă să îi descurajeze pe resortisanții unui stat membru să părăsească acest stat pentru a desfășura o activitate profesională în cadrul unei instituții a Uniunii situate pe teritoriul unui alt stat membru, întrucât, prin acceptarea unui post la o asemenea instituție, ei ar pierde posibilitatea de a beneficia, în temeiul sistemului național de asigurări de sănătate, de o prestație familială la care ar fi avut dreptul dacă nu ar fi acceptat acest post (Hotărârea din 16 februarie 2006, Rockler, C-137/04, EU:C:2006:106, punctul 19, și Hotărârea din 16 februarie 2006, Öberg, C-185/04, EU:C:2006:107, punctul 16).

27 Rezultă că o reglementare națională precum cea în discuție în litigiul principal este susceptibilă să împiedice și, prin urmare, să descurajeze desfășurarea unei activități profesionale în afara statului membru respectiv, fie într-un alt stat membru, fie în cadrul unei instituții a Uniunii sau al unei alte organizații internaționale, în măsura în care, prin acceptarea unui asemenea post, o lucrătoare care a fost anterior sau ulterior afiliată la sistemul de securitate socială al statului membru respectiv beneficiază, în cadrul acestui sistem, de o prestație într-un cuantum substanțial inferior celui la care ar fi avut dreptul dacă nu și-ar fi exercitat dreptul de liberă circulație.

28 O asemenea reglementare națională constituie, prin urmare, un obstacol în calea liberei circulații a lucrătorilor, care este interzis în principiu de articolul 45 TFUE.

29 Această constatare nu este nicidecum repusă în discuție de argumentul, invocat de guvernul leton, potrivit căruia prestațiile temporare, asemenea alocației de maternitate, nu sunt susceptibile să creeze un obstacol major în calea luării de către un lucrător a deciziei de a accepta un post în cadrul unei instituții a Uniunii sau pe teritoriul unui alt stat membru decât cel de origine. În această privință, este suficient să se amintească faptul că aprecierea obstacolului în calea liberei circulații a lucrătorilor nu se efectuează în raport cu perenitatea prestației în cauză. Astfel, în conformitate cu jurisprudența Curții, articolele din tratat referitoare la libera circulație a persoanelor reprezintă dispoziții fundamentale pentru Uniune și orice obstacol, fie și de importanță minoră, în calea acestei libertăți este interzis (Hotărârea din 15 februarie 2000, Comisia/Franța, C-34/98, EU:C:2000:84, punctul 49).

30 Pentru a furniza instanței de trimitere un răspuns complet, trebuie să se analizeze, în al treilea rând, existența unei eventuale justificări a obstacolului în calea liberei circulații a lucrătorilor.

31 În această privință, din jurisprudența Curții rezultă că o măsură care restrânge libertăți fundamentale garantate de tratat nu poate fi justificată decât dacă urmărește un obiectiv legitim compatibil cu tratatul și dacă respectă principiul proporționalității. Pentru aceasta, trebuie ca o astfel de măsură să fie de natură să asigure realizarea obiectivului pe care îl urmărește și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv (a se vedea printre altele Hotărârea din 16 februarie 2006, Rockler, C-137/04, EU:C:2006:106, punctul 22, și Hotărârea din 16 februarie 2006, Öberg, C-185/04, EU:C:2006:107, punctul 19 și jurisprudența citată).

32 Guvernul leton susține în acest context că reglementarea națională în discuție în litigiul principal este întemeiată pe motive de interes general și că alocația de maternitate, care se bazează pe principiul solidarității, a fost instituită pentru a asigura stabilitatea sistemului național de securitate socială. Acest sistem, a cărui autofinanțare ar fi asigurată în temeiul legăturii directe dintre contribuțiile plătite și cuantumul alocației de maternitate acordate, ar favoriza îmbunătățirea situației demografice.

33 În această privință, trebuie amintit că, deși motivele de natură pur economică nu pot constitui un motiv imperativ de interes general de natură a justifica o restricție privind o libertate fundamentală garantată prin tratat, o reglementare națională poate totuși să constituie un obstacol justificat în calea unei libertăți fundamentale atunci când este impusă de motive de natură economică care urmăresc un obiectiv de interes general. Astfel, nu este exclus ca riscul de a se aduce o atingere gravă echilibrului financiar al sistemului de securitate socială să poată constitui un motiv imperativ de interes general susceptibil să justifice o încălcare a dispozițiilor tratatului referitoare la dreptul de liberă circulație a lucrătorilor (Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Comisia/Cipru, C-515/14, EU:C:2016:30, punctul 53 și jurisprudența citată).

34 Cu toate acestea, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, autoritățile naționale competente sunt cele cărora, atunci când adoptă o măsură derogatorie de la un principiu consacrat de dreptul Uniunii, le revine obligația să dovedească, în fiecare speță, că măsura respectivă este de natură să asigure realizarea obiectivului invocat și că nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia. Justificările susceptibile să fie invocate de un stat membru trebuie, așadar, să fie însoțite de probele corespunzătoare sau de o analiză a caracterului adecvat și a proporționalității măsurii restrictive adoptate de acest stat, precum și de elemente precise care să permită susținerea argumentării sale. Este important ca o asemenea analiză obiectivă, circumstanțiată și exprimată cifric să fie în măsură să demonstreze, cu ajutorul unor date serioase, convergente și de natură probantă, că există efectiv riscuri pentru echilibrul sistemului de securitate socială (Hotărârea din 21 ianuarie 2016, Comisia/Cipru, C-515/14, EU:C:2016:30, punctul 54).

35 Or, trebuie să se constate că, în speță, o asemenea analiză lipsește. Astfel, în observațiile sale scrise prezentate Curții, guvernul leton s-a limitat să susțină afirmații absolut generale, fără a furniza însă elemente de probă precise care să permită susținerea argumentației sale întemeiate pe faptul că reglementarea națională în discuție în litigiul principal ar fi justificată de motive de interes general. În

ceea ce privește pretinsa justificare întemeiată pe legătura directă dintre contribuțiile plătite și cuantumul alocației acordate, aceasta nu poate fi reținută, având în vedere că acordarea alocației înseși nu este supusă unei obligații de plată a contribuțiilor.

36 În consecință, și având în vedere elementele cuprinse în dosarul prezentat Curții, obstacolul în calea liberei circulații a lucrătorilor în discuție în litigiul principal nu este susceptibil să fie justificat.

37 Întrucât s-a constatat că reglementarea în discuție în litigiul principal este incompatibilă cu principiul liberei circulații a lucrătorilor garantate de articolul 45 TFUE, nu mai este necesară pronunțarea cu privire la interpretarea articolului 4 alineatul (3) TUE (Hotărârea din 6 octombrie 2016, Adrien și alții, C-466/15, EU:C:2016:749, punctul 37).

38 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la întrebarea adresată că articolul 45 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care, pentru a stabili baza de contribuție medie la asigurare care servește la calcularea cuantumului alocației de maternitate, asimilează lunile din perioada de referință în care persoana respectivă a lucrat pentru o instituție a Uniunii și în care nu a fost afiliată la sistemul de securitate socială al acestui stat membru cu o perioadă de inactivitate și le aplică baza de contribuție medie stabilită în statul membru menționat, ceea ce are ca efect reducerea substanțială a cuantumului alocației de maternitate acordate acestei persoane față de cel la care ar fi avut dreptul dacă ar fi desfășurat o activitate profesională numai în acel stat membru.

Cu privire la cheltuielile de judecată

39 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a zecea) declară:

Articolul 45 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care, pentru a stabili baza de contribuție medie la asigurare care servește la calcularea cuantumului alocației de maternitate, asimilează lunile din perioada de referință în care persoana respectivă a lucrat pentru o instituție a Uniunii și în care nu a fost afiliată la sistemul de securitate socială al acestui stat membru cu o perioadă de inactivitate și le aplică baza de contribuție medie stabilită în statul membru menționat, ceea ce are ca efect reducerea substanțială a cuantumului alocației de maternitate acordate acestei persoane față de cel la care ar fi avut dreptul dacă ar fi desfășurat o activitate profesională numai în acel stat membru.

Semnături